

## מראי מקומות- זכחים ע"ה

אין להם חלק בקרבנות ציבור, ולכן אינן חייבין בתפלת מוסף, דכאן משמע דאינם חלק מהציבור לענין קרבנות. אלא דדחה דביאור דברי הגמ' הוא דודאי יש אנשים בציבור ג"כ, ולכן צריך להיות היחיד מכל חלק הציבור, אף אנשים, וא"כ אין לאוקמי' היחיד דוקא בנשים [אולם משמע דהגרי"ז לא הבין כן, ובאמת צ"ע איך הבין תי' הגמ', ואולי דס"ל דגברי הם עיקר הציבור, וצ"ע בזה].

(ד) **הזאה לחוד ונתינה לחוד- הק' השפת אמת,** אפי' אם אמרי' דיש בילה, מ"מ יהי' ספק אם מליא שיעור מכל א', וא"כ אפי' אם יש כדי לזה ולזה, אכתי למה יצא [משמע דס"ל דהבילה אינו לעולם בשוה, וצ"ע בזה]. וכ' דצריכין לפרש אם יש כדי לזה ולזה, היינו שנתן יותר מכל הדם של א' מהן, ועוד כדי שיעור מן השני [אבל לכאור' זה אין שייך לעשות אלא בא' מהם, וצ"ע בזה].

(ה) **ונתינה לחוד- פרש"י,** נתינת דם דמזבח לחוד, צריך שיעור שיראה הדם לשני רוחות הקרן של מזבח. והק' בחי' הגרי"ז, הא גם בעולה יש דין נתינה, ולא שייך בעולה דין ב' רוחות, דהא זה שייך רק במתנת שתיים שהן ארבע, וא"כ מה שייך לומר דזהו השיעור נתינה, והניח בצ"ע.

(ו) **בכור אינו נפדה, תמורתו מהו, בכור אינו נשקל בליטרא, תמורתו מהו- כ' הקרן אורה** דבאמת ב' שאלות אלו א' הם, דאם בכור, נפדה, הרי הוא ג"כ נשקל בליטרא, כדי שיהי' הרוחה להקדש.

(ז) **התפיס בכור לבדק הבית, מהו שישקול בליטרא- פרש"י,** דמייירי שהכהן התפיסו לבדק הבית משהומם. והעיר בחי' הגרי"ז, למה נקט רש"י דוקא שהי' כהן, אפי' אם הישראל התפיסו לבדק הבית קודם שיתנהו לכהן מהני, וכדאי' בערכין (כח:). ותי' דע"כ עכשיו מייירי אחר נתינה, כיון דהגמ' דן לענין אם נשקל בליטרא, ולכן נקט דוקא כהן.

(ח) **כלום הקנה זה אלא מה שקנו לו- פרש"י,** אין להקדש אלא מה שהי' לכהן, וכיון שהכהן

(א) **קרבן יחיד שנתערב בקרבן יחיד, וכו'- תמה** החשק שלמה, דהא ודאי כאן מייירי בחטאת (וכמו דגרס ברש"י בכת"י, וכן מבואר בתוס' דמייירי בחטאות, ודלא כמש"כ רש"י אצלנו דמייירי או בחטאות או בעולות), דהא צריך ליתן ד' מתנות לכ"א, דזהו רק בחטאת, וא"כ מה שייך שיהי' הובא ב' חטאות של ציבור ומ"מ יהי' מותר להקריב קרבן חטאת יחיד. שהרי לכאור' לא שייך יום שיש בו ב' חטאות חיצוניות חוץ משבועות או ראש השנה, ואז אסור להקריב קרבן חטאת יחיד. והביא מהחק נתן דתי' דמייירי ביום ח' למילואים, דאז הובא חטאת דר"ח וחטאת דמילואים. אבל תמה החש"ל דדוחק הוא לומר דמייירי בדבר דאין שייך לדורות. ולכן פי' דמייירי דהי' בר"ה או שבועות, ובטעות שחט חטאת יחיד, דקיי"ל בביצה (כ:): דבכה"ג הדם יורק והבשר יאכל. וע"ע במצפה איתן, דצייד דאולי ס"ל כמ"ד דחטאת יחיד הובא ביו"ט למ"ד דעולות יחיד הובא ברגל. אבל הוא הק' עוד, מה שייך שיעור חטאת של יחיד אלא בנשיא, ונשיא ליכא אלא א', וא"כ איך שייך שיהיו שנים, וכ' דאפשר דמשכחת ב' במלך יהודה ומלך ישראל דלא כייפי להדדי, וכדאי' בהוריות (יא:).

(ב) **וקרבן ציבור שנתערב בקרבן ציבור- הק' המקדש דוד** (י"ח, ה'), הא מבואר בגמ' דכאן מייירי קודם שחיטה, ומה שייך שנתערבו קרבנות ציבור קודם שחיטה, הרי קיי"ל דקרבנות ציבור סכין מושכתן למה שהן, וא"כ אינם קרבנות ציבור מסויימים קודם שחיטה, ומה שייך תערובתן, והניח בצ"ע.

(ג) **מה ציבור גברי אף יחיד גברי- הק' בחי' הגרי"ז,** הא גם בגברי יש בהם מי שאינם חייבים סמיכה, כמו סומא, ערל, טמא, וכדו', וא"כ לימא דהברייא מייירי בהם, דאינם נשים. ותי' דאולי כל זה נכלל בתי' הגמ' מה ציבור גברי, דהיינו גברי שאינם סומים, ערלים, וכו'. וע"ע בשלום רב (בשם חיבת הקודש) שכ' דלכאור' הי' שייך להביא ראי' מסוגיין למש"כ בשו"ת רעק"א (ט') דנשים

להביא קדשים לבית הפסול הוא איסור תורה.  
אבל שוב הביא מהשער המלך (קרבן פסח ג',  
ט') שכ' דאינו אלא מדרבנן.

לא הי' יכול למוכרו באיטליז, א"כ אין לבדק  
הבית אלא אותו שויות שהי' יכול למוכרו  
שלא ע"י איטליז. והק' בחי' הגרי"ז (וכן הוא  
בחי' הגרי"ז על הרמב"ם, הל' תמורה, עמ'  
118), האם צריך הקדש מיוחד על אותו שבח  
עודף מדמי צמצום משקל הליטרא, הרי ודאי  
כיון דהוקדש גופו לבדק הבית, ממילא כל  
שבחו לבה"ג שייכי. ולכן ביאר דבאמת אין  
קדושת בדק הבית חלה על קדושת בכור,  
שהרי אין קדושה חלה על קדושה, והא  
דבכור שהתפס לבה"ב, ע"כ מדין הקדש על  
דמי טובת הנאה שיש לו בה, ולא דקדש גופו  
לבדק הבית, ואפי' בבכור בעל מום, דכולו  
ממונו, מ"מ הרי שיעור דמי כולו טובת הנאה  
שלו הוא, וחל ההקדש על הטובת הנאה אבל  
גופו לא קידש, וא"כ אין לבדק הבית אלא  
ממון זה, ולא השבח שהשביח ע"י מכירתה  
באיטליז. וע"ע בחי' הגרי"ז על הרמב"ם שם,  
שהביא מש"כ בשטמ"ק כאן, דפי' דכהן לא  
הי' דעתו להקדיש אלא מה שיש לו בבכור.  
וכ' הגרי"ז דבזה י"ל בדוחק דכיון דעכ"פ  
אצל הכהן אין הבכור שוה רק בלי שישקל  
בליטרא, ממילא דלא הי' דעתו להקדיש  
המותר. אבל כ' דמרש"י מבואר דאין זה דין  
בדעת הכהן, אלא מעיקר הדין דאינו יכול  
להקדיש לבה"ב עודף דמי צמצום משקל  
הליטרא, וע"כ שהוא מדין איזה חסרון שיש  
בבעלותו, ולכן פי' כנ"ל.

(ט) איכא שעיר נשיא - ע' בשלום רב דהעיר דהא  
הגמ' לעולם הביא שעיר נשיא, אף דאי' ל"ב  
שעירים שהם קרבנות חטאת לר"ח ורגלים,  
ומאי איריא דלעולם נקט שעיר נשיא, ע"ש  
מש"כ בזה.

(י) קדשי קדשים בקדשים קלים - העיר הרש"ש,  
לכאן הי' צריך לפרט דמיירי בק"ק הנאכלים,  
שהרי בק"ק איכא גם קרבן עולה, דאינו נאכל.  
ותי' דאי' בשקלים דהקרבן עולה נחתך  
לאברים, וקרבנות הנאכלים נחתכו לחתיכות,  
וא"כ כיון דתנן נתערבו "חתיכות", ע"כ לא  
מיירי בעולה.

(יא) שביעית אין לוקחין בדמיה תרומה, מפני  
שממעטין באכילתה - ע' בהגהות מהרש"ם,  
שכ' בשם התוס' יו"ט בתמורה דאיסור זה